

אגף הבטחת הכנסה

14 בדצמבר 2008

חוזר כללי : 193/08
ה"ה 1396

אל :
מנהלי סניפים
מנהלי סניפי משנה
מנהלי תחומי גימלאות
פקידי תביעות

נושא: יציאות לחו"ל
שם החוזר: יציאה למכה החל משנת 2008 ואילך

רקע

יציאה לחו"ל למכה לחאג' היא מצווה דתית המחייבת מוסלמים לצאת למכה לפחות פעם אחת בחיים בזמן החג עיד אל אדחא. החג חל פעם בשנה, אולם מועדו משתנה מעט משנה לשנה מאחר שהשנה המוסלמית אינה חופפת לשנה הקלנדרית. זאת בשונה מיציאות שאינן חלות במועד חג זה קרויות אל עומרה וחוזר זה אינו חל עליהן.

על פי החלטת בית הדין הארצי לעבודה, וחוות דעת שניתנה ע"י שירות התעסוקה, נקבע כי יציאה למכה לחאג' פעם ראשונה בחיים לתקופה שאינה עולה על 23 ימים תיחשב כימי היעדרות מוצדקים לדורש עבודה. [מצ"ב קישור לפס"ד הארצי בנושא זה.](#)

החל ממועד החאג' השנה, מסוף נובמבר 2008, יבוצע רישום היציאה למכה ע"י שירות התעסוקה עבור דורשי עבודה. מי שאינו דורש עבודה ידווח על היציאה לפקיד התביעות בהבטחת הכנסה.

מטרת החוזר

קביעת תהליך העבודה לגבי דורשי עבודה ולגבי מי שאינו דורש עבודה, בהסתמך על הכללים שנקבעו בחוזר בנושא יציאה למכה לחאג' בשנת 2007, כללי 57/08, ה"ה 1384, זוי"ש 1435, מתאריך 31.3.08.

תחולת החוזר

מנובמבר 2008 ואילך.

אגף הבטחת הכנסה

תהליך העבודה

א. דורשי עבודה בלשכת שירות התעסוקה

דורש עבודה היוצא למכה, אשר יטען כי נעדר מהלשכה עקב מילוי מצוות החאג', יידרש לפנות ללשכת שירות התעסוקה עם שובו מהחאג' ולהצהיר על גבי טופס ההצהרה, המצורף בנספח, כי יצא לצורך מצווה דתית פעם ראשונה בחייו. כמו כן יידרש לצרף להצהרה צילום דרכון, שבו ניתן לראות יציאה לירדן וחזרה לישראל דרך מעבר הגבול המלך חוסיין או דרך מעבר גשר אלנבי. ההצהרה וצילום הדרכון יימסרו לפקיד ההשמה בלשכה, אשר בעקבות זאת יזין במערכת שירות התעסוקה קוד "חאג'", תאריך יציאה ותאריך חזרה שלא יהיה מאוחר מ-23 ימים ממועד היציאה (תאריך זה יכול להיות מוקדם מתאריך החזרה בפועל). אופן הזנה זה נובע ממגבלות של המערכת הממוחשבת בשירות התעסוקה.

המערכת הממוכנת בשירות התעסוקה תבצע בדיקות לוגיות ותוודא כי אכן מדובר בתובע מוסלמי, אשר לא נרשמה עבורו יציאה לחאג' במערכת ש"ת עד כה. זאת, כדי למנוע יציאות חוזרות של אותו אדם לחאג', בעוד שבית הדין הארצי קבע כי רק יציאה ראשונה בחיים לחאג' תוכר כימי היעדרות מוצדקים. הזנה זו תבוצע ע"י פקיד הלשכה רק עם חזרתו של דורש העבודה לישראל.

במפת ההתייצבות יישתל, בהתאם לתאריכי החאג' שהוזנו, קוד פטור במקום כל יום התייצבות בטווח של 23 ימי ההתייצבות מיום היציאה למכה (או עד יום החזרה ממכה, אם הוא מוקדם מ-23 ימים).

בהקשת PF 15 במפה יצוין בשדה "מקום עבודה" – "חאג'", ובשדה תחילת אישור / סוף אישור – יירשמו תאריך היציאה לפי הרישום בדרכון ותאריך חזרה או תאריך שאינו עולה על 23 ימים ממועד היציאה, המוקדם מביניהם.

על פקיד התביעות להזין אירועי יציאה וחזרה כאמור בסעיף ד' להלן.

ב. משתתף בתכנית אורות לתעסוקה

משתתף בתכנית אורות לתעסוקה יודיע למתכנן היעדים על יציאתו למכה לצורך מילוי מצוות החאג'.

עם חזרתו, יצהיר המשתתף על גבי טופס ההצהרה המצ"ב כי מדובר ביציאה ראשונה בחיים למכה למילוי מצוות החאג' ויצרף צילום דרכון כאמור בסעיף א' לעיל.

מתכנן היעדים יעביר העתק מטופס ההצהרה וצילום הדרכון לפקיד התביעות. במפת ההתייצבות יישתל קוד "פ" במשך 23 הימים שמיום היציאה למכה, על פי הנוהל בסעיף א'.

על פקיד התביעות להזין אירועי יציאה וחזרה לחאג', כמפורט בסעיף ד' להלן.

אגף הבטחת הכנסה

ג. מי שאינו דורש עבודה (כולל עובד בשכר נמוך שניתן לו אישור על היעדר עבודה חליפית)

תובעי הבטחת הכנסה שאינם דורשי עבודה יידרשו להמציא את המסמכים האמורים לעיל: הצהרה + צילום דרכון לפקיד תביעות הבטחת הכנסה כדי לוודא שהיציאה והחזרה היו באמצעות מעברי הגבול האמורים.

ד. הזנה למערכת הממוחשבת

למערכת הממוחשבת נוסף איפיון ליציאה למכה ולחזרה ממנה, במסך אירועים. יש להזין לכל תובע שיוצא למכה לחאגי אירוע 57 – יציאה למכה ואירוע 58 – חזרה ממכה. במקרים שבהם ידוע לכם על יציאה למכה בעבר (בכל עילת זכאות), יש להזין אירועים אלו. בהמשך יישתלו אירועים אלו באופן אוטומטי גם לדורשי עבודה בהתאם למידע שיגיע במפת ההתייצבות.

ההזנה לעיל חשובה גם לגבי תקופות רטרואקטיביות וגם לגבי מי שאינו דורש עבודה, הן לצורך בדיקות זכאות עתידיות (אם תובע יצא שוב למכה) והן לצורך העברת נתונים לשירות התעסוקה (למקרה שתובע שהיה בעבר בעילה שאינה דורש עבודה ובהמשך יצא למכה כדורש עבודה).

ה. החלטה בזכאות

יציאה למכה פעם ראשונה בחיים לתקופה שלא תעלה על 23 ימים לא תשלול זכאות לדורש עבודה. עובדים בשכר נמוך – ראה הוראה 2.2.7.6 בתדריך הבטחת הכנסה.

יוצאים למכה המקיימים עילות זכאות אחרות: מי שמקיים עילת זכאות על אף יציאתו לחו"ל, כגון עילת אם לילדים או בני"ל לצמיתות – יש לראות בו מי שעונה על עילה גם בחודש היציאה. מי שנדרש לשתף פעולה במסגרת כלשהי, ורוב החודש (מעל 15 ימים בחודש) לא שיתף פעולה עקב היציאה לחו"ל, כגון: עילת הכשרה מקצועית, עילת השגחה על ילד נכה וכדומה - אינו מקיים עילת זכאות ולפיכך לא יהיה זכאי לגימלה.

דוגמה:

תובע זכאי בעילת הכשרה מקצועית. יצא למכה בתאריך 22.11.08 וחזר בתאריך 20.12.08.

בחודש נובמבר שיתף פעולה רוב החודש. לפיכך ניתן לאשר זכאותו לגימלה בחודש זה.

בחודש דצמבר לא שיתף פעולה רוב החודש. לפיכך אינו מקיים מקיים עילת זכאות ואינו זכאי לגימלה.

אגף הבטחת הכנסה

1. ספירת היציאות למכה במניין היציאות

יציאה למכה איננה אילוץ או כוח עליון בדומה למי שיוצא לחו"ל עקב פטירת קרוב משפחה מדרגה ראשונה.
אדם שיצא באותה שנה לחו"ל יכול לדחות את יציאתו למכה לשנה הבאה.
לפיכך יציאה למכה לחאגי תיספר במניין היציאות.

אם מדובר ביציאה שנייה (או יותר) בשנה קלנדרית – היציאה תשלול זכאות מכוח סעיף 14א(ב)(1).

2. דוגמאות

דוגמה א'

תובע יצא למכה ביום ה' 27.11.08 ושב לארץ ביום ג' 23.12.08. התובע מתייצב בלשכה בכל יום ד' בשבוע. התייצב עד יציאתו למכה ביום ד' 26.11.08 ועם חזרתו לארץ התייצב בלשכה ביום ד' 24.12.07.
שהה בחו"ל 27 ימים. יש לראות ב-23 ימי היעדרות כימים מוצדקים.
עם זאת, מאחר שהתובע קיים עילת זכאות ולא החסיר התייצבות לאחר שחזר לארץ, יש לאשר זכאותו לגימלה בחודשים נובמבר ודצמבר.

דוגמה ב'

תובע כני"ל, יצא ב-27.11.08 וחזר ביום ג' 23.12.08. שהה בחו"ל 27 ימים. התובע מתייצב בכל יום ב' בשבוע. יש לראות ב-23 ימי היעדרות כימים מוצדקים.
תקופה זו מסתיימת בתאריך 19.12.08. מאחר שהחסיר יום התייצבות ביום ב', בתאריך 22.12.08, אינו זכאי לגימלה בחודש דצמבר.

דוגמה ג'

תובע יצא למכה בתאריך 15.12.08 ושב לארץ בתאריך 15.1.09.
שהה במכה 28 ימים. מתייצב בלשכה פעם בחודש. התייצב פעם אחת בחודש דצמבר ופעם אחת בחודש ינואר.
התובע יהיה זכאי לגימלה בדצמבר 2008 ובינואר 2009.

דוגמה ד'

תובע יצא למכה בתאריך 18.12.08. התייצב כנדרש עד ליציאתו.
חזר לארץ בתאריך 5.1.09. לא התייצב כנדרש לאחר חזרתו לארץ בחודש ינואר 2009 וכן לא קיים עילת זכאות אחרת. מניין 23 הימים מסתיים ב-9.1.09.
תאושר זכאותו לחודש דצמבר בלבד.

דוגמה ה'

תובע יחיד יצא לירדן (לא למכה!) בתאריך 1.3.08. חזר לארץ בתאריך 15.3.08.
בתאריך 23.11.08 יצא למכה לחאגי פעם ראשונה בחייו (יציאה שנייה בשנה קלנדרית).
שב לישראל בתאריך 15.12.08.

אגף הבטחת הכנסה

מאחר שמדובר ביציאה שנייה בשנה קלנדרית – אינו זכאי לגימלה להבטחת הכנסה לפי סעיף 14א(ב)(1).

דוגמה ו'

תובע כני"ל, נשוי, אשתו מקיימת עילת אם לילדים.
מאחר שמדובר ביציאה ראשונה למכה בחייו, אולם יציאה שנייה בשנה קלנדרית, יש לראות ב-23 ימי היעדרות כימים מוצדקים, אולם להוציאו מהרכב המשפחה מאחר שמדובר ביציאה שנייה בשנה קלנדרית.

בברכה,

אורנה ורקוביצקי
מנהלת אגף וס/סמנכ"ל גימלאות

נספח – הצהרה

אגף הבטחת הכנסה

אני החתום מטה _____ ת.ז. _____ הגר בכתובת

טלפון _____ מצהיר בזאת לאמור:

1. יצאתי מהארץ למכה לקיום מצוות החאגי ביום _____ וחזרתי ביום _____.
2. מצ"ב צילום דרכון ובו חותמת יציאה לירדן וחזרה מירדן במועדים הנ"ל.
3. אני מצהיר כי נסיעתי זאת למכה היא הראשונה בחיי לצורך חאגי.
4. אני מצהיר כי מסירת פרט כוזב בהצהרה זו עלולה לפגוע בזכאותי לקבלת גימלה להבטחת הכנסה ואף להוות עבירה פלילית של קבלת דבר במרמה.

אני מצהיר כי זה שמי, זאת חתימתי, ותוכן הצהרה זאת אמת ולראיה באתי על החתום היום _____ לאחר שתוכן הצהרה זו הובן על ידי.

שם ושם משפחה _____
חתימה _____
תאריך _____

שם פקיד תביעות _____
חתימת פקיד תביעות _____
תאריך _____